

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของ โปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนเองพฤติกรรมของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กที่เข้ารับการรักษาในแผนกผู้ป่วยนอกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2550 จำนวน 30 ราย เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง และแบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 15 ราย โดยการจับคู่ (matching) ให้มีลักษณะกลุ่มตัวอย่างคล้ายคลึงกันในด้านความเกี่ยวข้องของผู้ปกครองกับเด็ก อายุของผู้ปกครอง ระดับคะแนนการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กของผู้ปกครอง ระดับความรุนแรงของอาการหอบหืดของเด็ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความรู้โรคหอบหืดในเด็ก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมและความเข้าใจของเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และนำไปปรับปรุงแก้ไข และหาความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลองให้กับผู้ปกครองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย นำคะแนนที่ได้มาหาความเที่ยงด้วยวิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน-20 ได้ค่าเท่ากับ .71 แบบวัดการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเองของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็ก และแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index [CVI]) เท่ากับ .81 และ .81 ตามลำดับ หาความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลองให้กับผู้ปกครองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย และหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของแบบวัดการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเองของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็ก ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กด้วยวิธีการวัดซ้ำ (test-retest method) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 2) เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย

โปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กโรคหอบหืด ซึ่งผ่านการตรวจสอบและนำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองเด็กป่วยโรคหอบหืดที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ราย เพื่อประเมินความสามารถในการเข้าใจเนื้อหา หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง วิธีทัศนัยการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์การปฏิบัติกิจกรรมในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กและคู่มือการดูแลเด็กโรคหอบหืด ซึ่งมีเนื้อหาตรงกับสคริปต์วีดิทัศน์ ซึ่งผ่านการตรวจความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และตรวจสอบความเหมาะสมด้านสื่อโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน และนำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง 2 ราย เพื่อทดสอบความเข้าใจและความสนใจของเนื้อหาและปรับปรุงก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลองใช้สถิติทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test) และในการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กหลังการทดลองระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองใช้สถิติทดสอบแมนวิทนียู (Mann-Whitney U Test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กหลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนสูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
2. พฤติกรรมของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านปฏิบัติการพยาบาล

พยาบาลที่ให้การดูแลเด็กโรคหอบหืด สามารถนำโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดนี้ไปส่งเสริมให้ผู้ปกครองเด็กอายุระหว่าง 1-6 ปี ได้มีความมั่นใจและสามารถดูแลป้องกันอาการหอบหืดในเด็กได้ดีมากขึ้น และควรส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนตามโปรแกรมนี้ในผู้ปกครองที่มีเวลามากพอที่จะมาโรงพยาบาลตามนัดทุกครั้ง ซึ่งจะส่งผลทำให้เด็กมีอาการหอบหืดลดลงได้

ด้านการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับใช้ในการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนในผู้ปกครองเด็กป่วยโรคอื่นๆ ต่อไป

ด้านการศึกษา

เป็นแนวทางในการเรียนรู้เกี่ยวกับการนำเอาแนวคิดการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของเบนคูราไปประยุกต์ใช้ในการพยาบาลเด็ก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็ก โดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครองร่วมกับการตอบแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมด้วย
2. ควรมีการศึกษาติดตามพฤติกรรมของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กในระยะยาว เพื่อติดตามความต่อเนื่องของพฤติกรรมซึ่งอาจจะส่งผลทำให้เด็กมีอาการหอบหืดลดลงและมีภาวะสุขภาพที่ดีตลอดไป
3. ควรมีการศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนของผู้ปกครองเด็กโรคหอบหืดที่บ้าน โดยให้ผู้ปกครองได้รับการส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนยืดหยุ่นเวลาตามความต้องการของผู้ปกครอง
4. ควรมีการประเมินความรู้ของผู้ปกครองในการป้องกันอาการหอบหืดในเด็กในรายละเอียดของแต่ละด้านก่อนเพื่อประเมินปัญหาได้ชัดเจนมากขึ้น